

Valtuustoaloite / Yritysmyönteinen kunta

KHALL 03.03.2025 § 37

153/14.01.00.02/2021

Valtuustoaloitteen sisältö:

Kunnanvaltuuston 31.5.2021 kokouksessa on jätetty Yritysmyönteinen kunta -valtuustoaloite. Valtuustoaloitteessa tuodaan esiin huoli elinvoimaisuuden ja yritysmuönteisyyden kehittymisestä. Valtuustoaloitteessa esitetään, että

1. Perustetaan seudulle elinvoimatoimikunta, johon otetaan mukaan vähintään yrittäjäjärjestöjen edustajat jokaisesta kunnasta, kunnanjohtajat, Forssan Yrityskehitys Oy:n edustus sekä jokaisesta puolueesta yksi seudullisesti nimetty edustaja. Elinvoimatoimikunta sitouttaa kuntapäättäjiä elinvoiman edistämiseen ajankohtaista tietoa välittämällä. Jokaisesta kunnasta nimetään vastuuhenkilö elinvoimayhteistyön käynnistämiseen (ei seudullisesti Fykin tehtäväksi).
2. Kootaan seutukunnalle yhteinen elinvoimaohjelma, jossa otetaan huomioon alueen eri toimijoiden mielipiteet mahdollisimman laajasti. Jokainen kunta laatii elinvoimaohjelmaan seutukunnallisen osan lisäksi omaa kuntaa koskevan osion.
3. Järjestetään säännöllisesti kunnittain yrittäjien, yrittäjäyhdistyksien, kuntapäättäjiä ja kuntajohdon välisiä tapaamisia.
4. Tarkastellaan seutukuntamme kunnissa nykyisin käytössä olevia yritysvaikutusten arviointeja ja kehitetään niistä yksi paremmin tarkoitustaan palveleva seutukuntamme yhteinen "Vorssan seudun malli". Mallin valmistelussa hyödynnetään yrittäjien osaamista.
5. Asetetaan tavoite ja mittarit, millaisia tuloksia haluamme saada elinvoimaohjelmassa ja eri kyselyissä kuten Yrittäjien kuntabarometrissa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vastauksena valtuustoaloitteeseen esitetään seuraavia huomioita koskien Lounais-Hämeen kuntien elinkeinopoliittista ohjelmaa, Tammelan kuntastrategiaa, Tammelan elinvoimaohjelmaa ja muita toimenpiteitä yritysmuönteisyyden ja elinvoimaisuuden kehittämiseksi ja edistämiseksi.

Seudun kuntien yhteinen elinkeinopoliittinen ohjelma:

Lounais-Hämeessä on valmisteltu Forssan, Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän yhteinen elinkeinopoliittinen ohjelma. Ohjelma on päätöksenteon käsittelyssä kaikissa seudun kunnissa alkuvuoden 2025

aikana. Tammelan kunnanvaltuusto hyväksyi omalta osaltaan ohjelman kunnanvaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 5.

Seudun yhteisen elinkeinopoliittisen ohjelman visio 2030 muodostuu kolmesta kohdasta:

- Olemme tunnistettuja hyvästä seudullisesta yhteistyöstä elinkeinoelämän tueksi.
- Ymmärrämme ja huomioimme elinkeinoelämän tarpeet suunnittelussa ja päätöksenteossa yritysvaikutusten arvioinnin kautta.
- Tapamme toimia takaa sen, että pystymme yhdessä varautumaan ja vastaamaan toimintaympäristömme tulevaisuuden muutoksiin.

Ohjelmassa linjataan, että vision toteutumista tukevat palvelulupaukset ovat:

- Onnistumme yhteen hiileen puhaltamisella.
- Toimimme yritys- ja tulevaisuuslähtöisesti.
- Viestimme yrityspositiivista tositarinaa.

Seudun elinkeinopoliittisen ohjelman toimenpiteitä on kuusi kappaletta:

- Vuoropuhelun vahvistaminen kuntien ja yrittäjien välillä.
- Kunnat laativat palvelulupauksen omille palveluilleen liittyen elinkeinoelämän kehittymisen ja toimintaedellytysten kannalta keskeisiin osa-alueisiin.
- Yhteisen yritysvaikutusten mallin muodostaminen ja käyttöönotto elinkeinoelämää koskevien toimenpiteiden valmistelussa ja päätöksenteossa seudun kunnissa.
- Seudun kuntien välinen yhteistyö ylikunnallisten kärkialueiden ja -klustereiden kehittämisessä.
- Yhteistyö seudullisessa elinkeinomarkkinointiviestinnässä Invest in Forssa Region -alustalla.
- Varmistetaan yhdessä monipuolinen koulutusrakenne elinkeinoelämän tueksi.

Näissä toimenpiteissä linjataan valtuustoaloitteessa esiin nostettuja huomioita muun muassa seuraavasti:

Toimenpiteessä 1 linjataan keskeisiksi käytännön tehtäviksi seuraavat asiat:

- Elinkeinoelämän ja kuntien johdon sekä avainpäättäjien säännölliset tapaamiset ja tiedonvaihdon foorumien vahvistaminen.
- Vuoropuhelun vahvistaminen valmistelevien viranhaltijoiden ja yrittäjien välillä vahvemman yrityskädenjäljen saamiseksi alueelle.
- Elinkeinopoliittisten merkittävien asioiden perehdytys valtuustokauden alussa.

- Vuosittainen seudun kunnanvaltuustojen yhteinen ELPO-tilaisuus (seudun yritys-elämän tarpeet ja realiteetit, seudun elinkeinoelämän tilannekuva).
- Seudullisen elinkeinopoliittisen seuranta-/ohjausryhmän muodostaminen yhdessä
- yrittäjien ja kunnan johdon sekä elinkeinopoliittisten sidosryhmien kanssa.

Toimenpiteessä 3 linjataan yhteisen yritysvaikutusten arviointimenettelymallin muodostamisesta siten, että elinkeinoelämän asiantuntemusta hyödynnetään kuntien valmisteluprosesseissa ja suunnittelussa.

Ohjelma määrittelee valtuustokausittaisen ja vuosittaisen aikataulutuksen toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Tammelan kunnan kuntastrategia:

Tammelan kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 12.6.2023 § 18. Tammelan kunnan kuntastrategian neljä strategista tavoitetta ovat:

- Tammela on elinvoimainen ja yritysystävällinen.
- Tammelassa on helppoa ja monipuolista asumista.
- Tammela elää luonnosta ja luonnossa.
- Tammelassa kuntalaiset voivat hyvin.

Tammelan kuntastrategian neljä strategista tavoitetta jakautuu kukin omiin toiminnallisiin tavoitteisiinsa, joilla on omat mittarinsa.

Kuntastrategian strateginen tavoite Tammela on elinvoimainen ja yritysystävällinen jakautuu seuraaviin toiminnallisiin tavoitteisiin:

- Kehitämme koko kuntaa eri alueiden omaleimaisuus huomioiden vetovoiman lisäämiseksi.
- Teemme hyvää yritysysteistyötä ja syvennämme kumppanuuksia koko kunnan alueella.
- Toteutamme vahvaa markkinointia ja edistämme Tammelan tunnettavuutta.
- Toteutamme ennakoivaa taloussuunnittelua ja pitkäjänteistä omistajapolitiikkaa.

Näiden tavoitteiden toteutumista seurataan kuntastrategiassa määritetyillä mittareilla:

- Työllisyysaste.
- Kunnan oma kysely yrittäjille kerran vuodessa.
- Myydyjen AP tonttien määrä, rakentamattomien tonttien osuus, tonttimaan hankinta.

Kuntastrategiaa toteutetaan mm. vuosittaisten talousarvioiden kautta. Vuoden 2025 talousarvio on toinen talousarvio, jonka tavoitteet on johdettu vuonna 2023 hyväksytystä kuntastrategiasta.

Tammelan kunnan elinvoimaohjelma:

Tammelan kunnan elinvoimaohjelman valmistelu aloitettiin kevätkaudella 2024 järjestetyssä kunnanvaltuuston ja kunnan johtoryhmän valtuustoseminaarissa. Valmistelua jatkettiin valtuustotasolla syyskaudella 2024 järjestetyssä valtuustoseminaarissa. Valtuustoseminaarien työpajoja ja elinvoimaohjelman valmistelua on työستetty viranhaltijavalmisteluna yhteistyössä FCG:n toimijoiden kanssa. Kunnan johtoryhmä työsti elinvoimaohjelmaluonnosta tammikuussa 2025 olleessa johtoryhmän työpajassa. Kunnanvaltuusto käsitteli elinvoimaohjelmaluonnosta helmikuussa 2025 olleessa työpajassa. Ohjelma on päätöksenteossa kunnanhallituksessa 3.3.2024 ja tämän jälkeen kunnanvaltuustossa.

Tammelan kunnan elinvoimaohjelma käsittelee laajasti kunnan omia tavoitteita ja toimenpiteitä kunnan elinvoiman edistämiseksi ja kehittämiseksi. Elinvoimaohjelmalla halutaan turvata ja edistää kunnan elinvoimaisuutta, joka vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa. Elinvoimaohjelma syventää kuntastrategian yrittäjämyynteisyyden ja elinvoiman linjauksia.

Tammelan kunnan elinvoimaohjelman painopisteet ovat:

- Kestävän yritystoiminnan ja rohkean yrittäjyyden koti.
- Asumisen hyvinvointia tukeva ympäristö.
- Kumppanuuksien, verkostojen ja yhteistyön rakentaja.
- Kestävää ja vetovoimaista yhteiseloä tukeva elinympäristö.
- Selkeää ja avointa viestintää ja markkinointia tuottava viestijä.

Kukin painopiste jakautuu omiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Ohjelman seuranta toteutetaan strategian sekä talousarvio ja –suunnitelman kautta seuraamalla palvelualueiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Muita esimerkkejä kunnan yritysmyönteisyyden ja elinvoiman edistämistyöstä:

Kunnan ja kunnassa toimivan yrittäjyhdistyksen kesken on säännönmukaisia tapaamisia, joissa keskustellaan ja käydään vuorovaikutusta ajankohtaisista asioista. Vuoden 2025 talousarvioon on kirjattu elinvoiman ja työllisyyden palvelualueelle toiminnalliseksi tavoitteeksi kunnan ja kunnassa toimivien yritysten vuorovaikutuksen ja yhteistyön edistäminen siten, että säännönmukaisia tapaamisia järjestetään neljä kappaletta vuoden 2025 aikana.

Tammelan kunta toteuttaa aktiivista tonttipolitiikkaa. Kunta haluaa tarjota monipuolista asumista kaikenikäisille. Kunnanhallitus päätti 20.1.2025 § 3 jatkaa vuonna 2024 käynnissä ollutta erityistä tonttikampanjaa, jossa asuin- ja yritystontit ovat saatavilla edullisesti -75 % hinnoittelulla vuoden 2025 loppuun saakka.

Kunnanvaltuusto päätti 12.06.2023 § 21 myöntää lisämäärärahan maanhankintaan, joka kohdistui 11,44 hehtaarin kokoisen alan hankkimiseen Papinkedosta. Tarkoituksena on hyödyntää alueella nähtyä merkittävää asuinrakentamiseen liittyvää potentiaalia. Alue monipuolistaa Tammelan kunnan tulevaa tonttitarjontaa lisäten kunnan vetovoimaisuutta.

Tammelan kunta haluaa edistää ja mahdollistaa vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamista vakituiseksi asunnoksi. Tammelan kunnan nykyisellään omassa toiminnassa oleva rakennusvalvonta neuvoo ja tukee asiakasta ratkaisujen edistämiseksi.

Tammelassa otettiin käyttöön syyskauden 2023 alusta lukien maksuton varhaiskasvatus, joka on merkityksellistä lapsiperheiden asumiseen, toimeentuloon ja elämään. Maksuton varhaiskasvatus on keskeinen vetovoimatekijä, jolla toivotaan saavutettavan lisää uusia asukkaita Tammelan kuntaan.

Uusi yhtenäiskoulu Harmonia on valmistunut ja otettu käyttöön. Kyseessä on merkittävä investointi koko Tammelan kunnan historiassa. Kyseessä on moderni ja uudenaikainen koulukokonaisuus, joka on erityinen Tammelan kunnan vetovoimatekijä. Samoin liikuntapuiston uusi sisäliikuntahalli Tammi Areena on erityinen vetovoimatekijä, joka täydentää Tammelan kunnan monipuolisia liikuntamahdollisuuksia entisestään.

Kunta rakensi valtatie 10 varrella sijaitsevaan Hakkapeliitta - yrityspuistoon uuden yrityshallin, joka on vuokrattuna halliin sijoittuneelle yritystoimijalle.

Kunnanhallitus hyväksyi 3.2.2025 § 22 Tammelan kunnan uuden viestintästrategian. Viestintästrategiaan sisältyy viestinnän teemat voimassa olevan kuntastrategian mukaisesti ulottuen vuoteen 2030 saakka. Viestinnän kehittäminen jatkuu Tammelan kunnassa brändin kirkastuksella ja verkkosivu-uudistuksella.

Liitteet: Seudun elinkeinopoliittinen ohjelma
Valtuustoaloite: Yritysmönteinen kunta

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667.

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää

1. hyväksyä esittelytekstissä esitetyn selostuksen vastauksena valtuustoaloitteeseen

2. todeta Yritysmuönteinen kunta -valtuustoaloitteen loppuun käsittelyksi.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.